

چرا جشنواره به این حال و روز افتاده است

سی و پنجمین جشنواره فجر را می‌توان برحاشیه‌ترین دوره آن نامید، اما چرا جشنواره به این حال و روز افتاده است؟ یکم – جشنواره فیلم فجر چشم‌انداز سینمای ایران است، اما این دروغی بیش نیست، ماهیت سینما در دیده شدن است، ماهیتی که در گردش مالی معنا پیدا می‌کند، پس در همین ابتدا باید پرسید آیا آثار جشنواره فجر در طول سال توسط مردم دیده می‌شود؟ سوآلی که پاسخ آن تحقیقا منفی است، آثار جشنواره سال گذشته یکی از دوره‌های مطلوب از نظر کیفیت آثار بوده است(بماند که در داوری آثاری مانند یادگارد و سیانور نادیده گرفته شدند)، اما گردش مالی سینما، مخاطب را در سالن دیگری پیدا می‌کند، آثاری که در جشنواره حضور نداشته‌اند - فارغ از سطح کیفیت آنها- اما مخاطب سینما به تماشای آنها نشسته است، فیلم‌هایی همچون «فروشنده» با فروش ۱۶ میلیارد، «من سالوادور نیستم» با ۱۴ میلیارد، ۵۰ کیلو آلبالو» با ۱۳ میلیارد و «سلام بمبئی» با ۱۳ میلیارد، آثاری که چشم‌انداز سینمای ایران را نشان می‌دهد و در جامعه تأثیر می‌گذارد، پس باید پرسید، هدف از برگزاری جشنواره چیست؟ چرا تاکنون سند چشم‌اندازی برای جشنواره تنظیم نشده است؟

انتخاب دبیر جشنواره براساس چه معیارهایی صورت می‌گیرد؟ لزوم حضور بخش هنر و تجربه در جشنواره فجر چیست؟ جایگاه کنونی جشنواره کجاست؟ و در نهایت باید پرسید آیا تنها برای یک جشن پرزرق و برق چنین مراسمی برگزار می‌شود؟ دوم- سراغز حواشی جشنواره در کجا قرار دارد، حیدری ابتدا در حرکتی هوشمندانه و برای گرفتن بازخوردها ۲۸ فیلم بخش سودای سمرغ را معرفی می‌کند و تمام بحث‌ها بر سر فیلم‌هایی چون «کناپه» عیاری – که حواشی این فیلم ابتدا توسط خود دبیر جشنواره در بر نامه هفت ایجاد می‌شود - و «لرد» محمد رسول‌اف محدود می‌شود و این زمان خوبی بود تا فیلم‌هایی همچون «فصل نرس» (که با سرمایه‌گذاری حمیدرضا عارف، فرزند محمدرضا عارف، نماینده اصلاح‌طلب مجلس ساخته شده) بدون هماهنگی هیئت‌انتخاب که از ضعف آنها سرچشمه می‌گرفت در لیست مسابقه قرار گیرد، بعد از آن، نوبت به سیستم ناقص فروش بلیت‌ها و اعلام نامزدهای جشنواره می‌رسد و در نهایت برندگان جشنواره که به‌وضوح غیرقانونی بودن تخصیص دو سمرغ در بخش بهترین بازیگری زن جشنواره به استناد بند ۸ مقررات دیده می‌شود.

در بند ۱۲ آیین‌نامه آمده است: «تفسیر و رفع ابهام از مقررات

و اخذ تصمیم نهایی درباره موضوعات پیش‌بینی نشده به‌عهده دبیر جشنواره است»، اما دبیر جشنواره نمی‌تواند در این موضوع

به این بند استناد کند زیرا در بند ۸ به‌طور کامل این مسئله

پیش‌بینی شده است و نیاز به تفسیر هم ندارد؛ حواشی که در تمامی موارد به‌خود محمد حیدری باز می‌گردد.

سوم- بیشترین اثری که توسط داوران جشنواره نادیده گرفته شد، فیلم تحسین‌شده «اجرای نیمروز» بود،اثری که شنیده‌ها حکایت از آن دارد، داوری که سخت‌ترین مخالفت را انجام داده است، اکبر نبوی بوده به همین دلیل مهدویان در آخرین متنی که در فضای مجازی منتشر می‌کند نامه نبوی را در پایان متنی خود می‌آورد، منتقدی که دو ماه پیش توسط مجتله‌الله یثربی رئیس مدرسه سینمایی ملی به‌عنوان یکی از اعضای شورای سیاستگذاری نخستین دوره «جایزه پژوهش سینمایی سال» معرفی شده‌واز سوی دیگر نام افراد فعال در مدرسه سینما مانند مقرراتی نخستین‌ان و عزیز رامین‌فر را می‌توان در هیئت داوران مشاهده کرد. از سوی دیگر داورانی که دو پاسپورته هستند برای جلوگیری از هر خطری دید انتخاب فیلم ماجرای نیمروز را بزنند تا نامزدهای مورد نظر خود، مانند پوران درخشنده به‌عنوان نخستین‌ان و عضو هیئت مدرسه – که آثار ضعیف ز سقف دودی و متوسط فراری را ساخته‌اند نامزد یا برگزیده کنند، انتخاب‌هایی که براساس سیاست‌هایی همچون اعتباربخشی به مدرسه جدید، پادالت‌اسیس و ارائه گزارش‌های موفقیت‌آمیز از عملکرد خود، به‌وزارت ارشاد باعث چنین انتخاب‌هایی شده

است و به‌همین دلیل سایت مدرسه سینما خبر موفقیت اعضای خود را اینگونه تیتز می‌کند: «موفقیت اعضای مدرسه ملی سینمای ایران در جشنواره فیلم فجر» اعضای که می‌توان از میان آنها کامیون‌یا پروزی – مدیر دیپارتمان فیلم‌نامه‌نویسی مدرسه سینما- برای فیلم‌نامه‌نویسی فیلم فراری، پرویز آبناز – عضو دیپارتمان – برای صدابرداری فیلم «فراری»، هومن بهمنش – عضو دیپارتمان – برای فیلمبرداری «تابستان داغ»، علیرضا علویان – عضو دیپارتمان – برای صدابرداری «بدون تاریخ، بدون امضا» که موفق به کسب سمرغ در سی و پنجمین جشنواره شدند،ان را نام برد. انتخابی‌هایی که شاید باعث تولید گزارش‌های موفقیت‌آمیز برای مدرسه سینما با مدیریت اوبی شود، اما هیچ‌گاه از تاریخ جشنواره‌ای که مزین به نام فجر است، پاک‌نمی‌شود، جشنواره‌ای که برای اولین بار در تمامی ادوار خود این شدت از اعتراض به داوری‌ها و انصراف نامزدها دیده‌است، اما باید پرسید چه کسی توان این بدنامی را برای معتبرترین جشنواره فرهنگی کشور می‌پردازد.

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
صاحب امتیاز: پیام‌آوران نشر روز
مدیرعامل و مدیر مسئول: عبدالله گنجی
سر دبیر: غلامرضا صدیقیان
آدرس: تهران، خیابان شهید مطهری
تقاطع میزرای شیرازی، پلاک ۲۸۴
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۴۹۸۴۷۳
روابط عمومی: ۸۸۴۹۸۴۴۸، نامبر: ۶-۸۸۴۵۶۳۳۴
توزیع: شرکت نشر گستر امروز ۷۷-۷۶-۸۸۴۹۸۴۷۵
چاپ تهران: چاپخانه روزنامه جوان
www.javanonline.ir

| روزنامه جوان | شماره ۵۰۳۲ | شنبه ۳۰ بهمن ۱۳۹۵ | ۲۰ جمادی‌الاول ۱۴۲۸ | آذان ظهر: ۱۲:۱۸ | غروب آفتاب: ۱۷:۴۹ | انقربان: ۱۸:۰۷ | انبساط شب‌شعر: ۲۲:۴۶ | آذان صبح فردا: ۵:۲۳ | طلوع آفتاب فردا: ۶:۴۷

اولین تجربه فیلمسازی پیمان قاسم‌خانی در ژانر کمدی با استقبال در گیشه مواجه شد

مردم در سینما می‌خندند

جواد محرمی

کمدی همواره جزو ژانرهایی است که در گیشه با اقبال فراوانی روبه‌رو می‌شود. در نیمه دوم دهه ۸۰ که رکود کم‌مسابقه‌ای دامنگیر سینمای ایران شده بود، تنها فیلم‌های کمدی خوب می‌فروختند.

البته نگاه نازل و غیر حرفه‌ای برخی فیلمسازان به سینمای کمدی باعث شده بود در آن مقطع شاهد سیلی از فیلم‌های موسوم به شانه تخم مرغی باشیم که بخش عمده‌ای از فضای سینمای ایران را تشکیل کرده بودند. از ژانرهای چندانی نداشتند، ولی مردم به فیلم‌های خوب کمدی توجه نشان می‌دادند. تب تولید فیلم‌های کمدی با آغاز دهه ۹۰ تقریباً فروکش کرد و تا جایی پیش رفت که امسال در جشنواره فیلم فجر تنها شاهد دو اثر کمیک بودیم که البته فقط یکی از آنها رعایت قواعد حرفه‌ای سینما را کرده بود.

فیلم «خوب بد جلف» اولین ساخته پیمان قاسم‌خانی در مقام کارگردان تاحدودی منطقی بر استانداردهای نوعی خاص از سینمای کمدی ساخته شده‌است، ولی در سوی دیگر «گشت ۲»، به‌عنوان نسخه دوم این فیلم ساخته سعید سهیلی به دلیل رعایت نکردن شونوات فرهنگی جامعه و نیز ضعف در فیلمنامه نمونه‌قابلی در ژانر کمدی نداشته نمی‌شود.

اقبال به کمدی بدبینی است

محمدتقی فهیم، منتقد و کارشناس سینما در گفت‌وگو با «جوان» اقبال مردم به سینمای کمدی را امری طبیعی می‌داند: «حلی‌ترین وجه سینما سبزرگمی است و حتی بگر پاند یا از این جهت ارتباط وثیقی با عنصر مفرح‌بخش بودن و سرگرم‌کنندگی سینما پیدا می‌کند. سرگرمی وجهی تعیین‌کننده در سینماست و نمی‌توان آن را نادیده گرفت.

سینما باید بتواند اوقات خوشی را برای تماشاگر ایجاد کند. اوقات خوش صرفاً به معنای این نیست که تماشاگر را بخنداند بلکه می‌تواند تماشاگر را احساساتی کند و حتی بگر پاند یا بترساند. در واقع سینما باید تجربه‌های تازه و بدیع در اختیار مخاطب قرار دهد. خندانند هم تجربه‌ای است که سینما از طریق ژانر کمدی به مخاطب هدیه می‌دهد.»

راه سعادت

حکمت ۲۴۶.

اِخْذُوا زِينَتَكُمْ لَئِذَا خَرُجْتُمْ مِنَ الْبُيُوتِ

بِعَزْمِكُمْ.

از فرار نعمت‌ها بپرهیزید، زیرا هر

گریختگی‌ای نماز می‌گردد.

عاشقانه را در سینما ببینند، مردم دوست دارند عشق واقعی یک زوج را بر پرده سینما مشاهده کنند و سینما از این بابت می‌تواند برای جامعه الهام‌بخش باشد.

فهیم در ادامه با بیان اینکه سینمای ایران متأسفانه از کمدی خوب محروم شده است، توضیح داد: کمدی و خنده نیاز جامعه‌است و سینمای ایران باید با تولید آثار فاخر در این ژانر به نیاز جامعه پاسخ بگوید.

این کارشناس سینما درباره اقبال مردم به سینمای کمدی که سال گذشته با فروش بالای فیلم من سالوادور نیستم در گیشه رقم خورد توضیح داد: «من سالوادور نیستم فیلم خوبی نبود، اما دلایلی سبب فروش خوب آن شد، از جمله اینکه مردم از غلبه فیلم‌های آپارتمانی و شهری با جغرافیای تهران خسته شده‌اند. وقتی در پوستر فیلم مشاهده می‌کنند که قرار است فیلمساز او را به فضای تازه‌ای ببرد، استقبال می‌کنند. البته فیلم عطران در ژانر کمدی اصلاً اثر قابل قبولی نبود، اما همین که حال مخاطب را بد نمی‌کرد و او را ناامید نمی‌کرد خود جنبه قابل دفاعی برای یک فیلم ایرانی محسوب می‌شود.»

شناخت ژانر اهمیت دارد

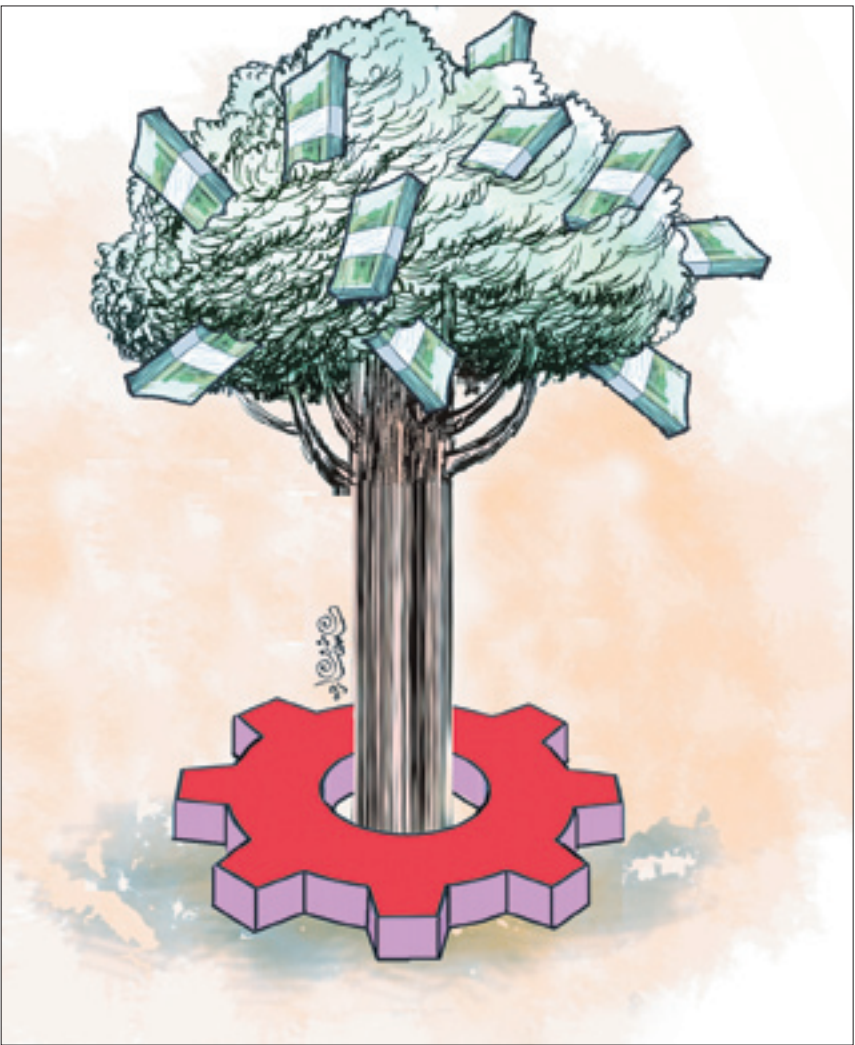
فهیم درباره استقبال از فیلم «خوب بد جلف» در روزهای ابتدای اکران این فیلم نیز به این نکته اشاره کرد که پیمان قاسم‌خانی قواعد سینمای کمدی را خوب می‌شناسد: «لو طنر کلامی را خوب می‌شناسد و زیر ژانر سینمای کمدی و اصطلاح ویژگی‌های کمدی بزن یکبک را بلد است. همچنین قواعد فیلمنامه و قصه را هم خوب می‌داند و همه اینها سبب می‌شود تماشاچی به کمدی او اقبال نشان دهد.

قاسم‌خانی البته در تلویزیون نشان داده که در نوشتن آیتم و پلاتونویسی تبحر دارد و ضرب‌هنگام داستان را خوب رعایت می‌کند. در فیلم «خوب بد جلف» هم نمایای داخلی که از چند آیتم تشکیل شده را بهتر از کار برد آورده است.

نکته دیگر درباره سینمای قاسم‌خانی این است که او گونه‌ها و ژانرها را هم می‌شناسد و ضمناً سینما را هنری عامه‌پسند و در خدمت مردم می‌داند، نه هنری روشنفکرانه و در خدمت مخاطب خاص و از دلایل اصلی موفقیت او در گیشه هم همین مسئله است. شاید به‌شخصه همه شاخصه‌ها و مؤلفه‌های فیلم خوب بد جلف را نداشته‌اند، ولی به‌عنوان یک منتقد در معتمد هویت من با تماشاگر سینما شناخته می‌شود معتمد فروش خوب یک فیلم در سینما بی دلیل نیست و نباید به جنبه‌هایی که سبب می‌شود مردم یک فیلم را دوست داشته باشند، توجه بود.»

فیلم سینمایی «خوب بد جلف» به‌عنوان اولین فیلمی که توانست جواز اکران نوروز را بگیرد چند روزی است که اکران خود را آغاز کرده و توانسته طی دو روز ابتدای اکران خود در گیشه بیش از ۳۰۰ میلیون تومان بفروشد. اثر سینمایی پیمان قاسم‌خانی به همراه فیلم گشت ۲ دو فیلمی بودند که در ژانر کمدی تولید و در جشنواره سی و پنجم فجر حضور داشتند.

نما | حسین کشتکار

ابهام در برگزاری جشنواره فیلم از سوی یک شبکه ماهواره‌ای

میلیاردری که می‌خواهد مطرح باشد!

جشنواره «عصر» به ترکیه خواهد رفت.

خبرگزاری آنا تونی ترکیه از فیلم‌های «ایتالیا ایتالیا» (مهدی صبغ‌زاده)، «سرف» (مهدی رحمانی)، «جامه‌دران» (حمیدرضا قطبی)، «۳۶۰ درجه» (سام قربیان)، «خشکسالی و دروغ» (پدرام علیزاده)، «عادت نمی‌کنیم» (ابراهیم ابراهیمان)، «کفش هایم کو» (کیومرث پوراحمد)، «سلام بمبئی» (فرمان محمدپور)، «هرگ ماهی» (روح‌الله حجازی)، «ماحی» (داود خیام)، «هید دنیا آمدن» (محسن عبدالوهاب)، «لانتوری» (رضا درمیشیان)، «قسودن چهیزیسه» (علی ملاقلی‌پور)، «رایش غلیظ» (حمید نعمت‌الله)، «جاودانگی» (مهدی میرباجری) به‌عنوان فیلم‌های بخش مسابقه فستیوال عصر نام برده است، اما روزنامه بانی فیلم در مصاحبه با چند تن از فیلمسازان از ژشبه خود نوزویبیگی، تهیه‌کننده سینما که چهار فیلم «ماحی، روح‌الله حجازی، سلام بمبئی و جاودانگی» را در جشنواره عصر داشته، از انصراف وی از حضور فیلم‌هایش در این جشنواره خبر داده است. حتی چند تن از فیلمسازها مدعی شده‌اند که وزارت ارشاد و مدیران سازمان سینمایی از فیلمسازان خواسته‌اند که در جشنواره «عصر» شرکت نکنند. جالب اینجاست که درباره مجوز برگزاری جشنواره عصر و اینکه وزارت ارشاد چرا موضع صریحی نسبت به آن ندارد، صحبتی نمی‌شود و مدیران سازمان سینمایی ترجیح داده‌اند فعلاً سکوت اختیار کنند. در عوض برخی خبرگزاری‌ها شتنی را به‌عنوان بیانیه دبیر خانه جشنواره «عصر» منتشر کرده‌اند. در این بیانیه تلاش شده تا «عصر» جشنواره‌ای ارزشی معرفی شود در ابتدای این بیانیه آمده:

جشنواره فیلم عصر پیش‌زمینه جشنواره بین‌المللی دفاع از ارزش‌های اسلامی و فرهنگ اصیل ایرانی است که مصادف با ۳۱ شهریور سال ۹۶ در هفته دفاع مقدس سرآغاز آن است. از آنجایی که مقام معظم رهبری در خصوص تهاجم فرهنگی همیشه دغدغه‌های خود را در بیانات‌شان ایراد فرمودند، از این‌رو پیرو منویات معظم‌له، جشنواره فیلم عصر باید بتواند با شناختن فیلم‌های ارزشی و معنوی در مقابله با تهاجم فرهنگی ایستادگی کرده و مبارزه کند. این بیانیه در حالی بر مقابله با تهاجم فرهنگی تأکید دارد که مالکیت جشنواره را مدیر شبکه‌ای ماهواره‌ای برعهده دارد و از نظر فرهنگ رسمی کشور «ماهواره» به‌عنوان نماد تهاجم و نفوذ فرهنگی شناخته می‌شود!

۱۷فیلم به علاوه سالار عقیلی

با این اوضاع ایزددوست نوعی ابتکار عمل نسبت به رقبایش همه خرج داده و می‌خواهد در روزهای آتی جشنواره فیلمی را با عنوان «عصر» در انکارا برپا کند. در خبر پربایی فستیوال عصر عنوان ۱۷ فیلم بلند سینمایی حاضر در بخش مسابقه و نام ۲۰ چهره سینمایی به‌عنوان مهمان جشنواره آمده است. گفته می‌شود سالار عقیلی نیز با دریافت تبلیغ قابل توجهی برای اجرای موسیقی در

فرزین ماندگار

در هشتمین یاتوق اصحاب هنر و رسانه انقلاب اسلامی در مشهد علاوه بر اکران فیلم ماجرای نیمروز و صحبت‌های چهره‌های حاضر در جلسه، در اتفاقی زیبا، سیمرغ‌های ماجرای نیمروز به مسوزه آستان قدس رضوی اهدا شد. تالار همایش‌های بین‌المللی آستان قدس رضوی میزبان برگزاری هشتمین یاتوق اصحاب هنر و رسانه انقلاب اسلامی بود که برای اکران و تقدیر از عوامل بهترین فیلم جشنواره فجر امسال، علاقه‌مندان به هنر انقلاب را گرد هم آورد. این مراسم با اکران فیلم سینمایی «ماجرای نیمروز» آغاز شد و در ادامه، سیدمحمود رضوی، تهیه‌کننده و محمدحسین مهدویان، کارگردان این اثر، با حضاران سخن گفتند. مهم‌ترین اتفاق این اکران مردمی، اهدای سیمرغ‌های دریافتی «ماجرای نیمروز» از سوی و پنجمین جشنواره فیلم فجر به موزه آستان قدس رضوی بود که سیدمحمود رضوی به‌نماینده‌گی از عوامل این فیلم آن را اعلام کرد. در ادامه عوامل این فیلم در خشان سینمای ایران به دست خدامان بار گاه ملکوتی ثامن‌الحجج(ع) تقدیر شدند. رضوی، تهیه‌کننده مشهدی «ماجرای نیمروز» در این مراسم گفت: مهم‌ترین افتخارم دریافت جایزه از دست خدام امام رضاع) است. وی افزود: چند سیمرغ از جشنواره فجر نصیب فیلم «ماجرای نیمروز» شده است که آنها را به نمایندگی از عوامل فیلم و سینمای ایران به موزه آستان قدس تقدیم می‌کنم. رضوی ادامه داد: فیلمسازی من از سال ۸۳ به صورت جدی با کاری به نام «قطعه‌ای از بهشت» در حرم امام رضاع) آغاز شد و هر چه دارم از همین حوزه و از محضر همین امام همام است. وی گفت: باعث افتخار است که لایق شدیم اولین

امام همام است. وی گفت: باعث افتخار است که لایق شدیم اولین

اکران فیلم ماجرای نیمروز در کنار مضجع امام رثوف صورت گرفت. رضوی با بیان اینکه خدمت امام رضاع) به شدت بدهکارم، احساسس مرا بگیر عمری گرفته‌ای مبارک‌ها کنی. «مهدویان، کارگردان فیلم نیز لحظاتی کوتاه با حضاران سخن گفت و در پاسخ به سوآلی درباره چرایی انتخاب این سوزه برای تازه‌ترین اثر سینمایی اش گفت: دهه ۶۰ که فیلم ماجرای نیمروز به روایت اتفاقات آن پرداخته است، دوران کودکی من است و من خاطرات بسیار خوبی از این دهه دارم و دوست داشتم فضای آن زمان را باإزافرتنی کنم. سیدوحید موسویان، دبیر جبهه فکری و فرهنگی انقلاب اسلامی در خراسان رضوی نیز در این مراسم خطاب به عوامل این فیلم گفت: به‌طور قطع اخلاصی پشت این کار بوده است که اولین اکران و اولین دعوت از سمت امام رضاع) صورت گرفته است. در حال حاضر، شیوه نفاق در حال تورول شخصیت‌های انقلاب است. اما نسل‌های سوم و چهارم انقلاب محصولاتی را تولید می‌کنند که دلسوزان انقلاب را شاد می‌کند.